

80. léta

v izraelsko-palestinském konfliktu

- Dopady izraelské účasti na válce v Libanonu
 - Posilující izraelské mírové hnutí
 - Špatná ekonomická situace – vzrůstající nezaměstnanost (propojení izraelské a palestinské ekonomiky)
- Právice na vzestupu (Begin, Šamir, Šaron)
 - Budování osad – hlavně Západní břeh
 - Osadnický extremismus, „kahanismus“
- S blížícím se koncem studené války začínají USA jevit zájem o řešení I-P konfliktu

První intifáda (1987 – cca 1992)

1987 – Palestina: **Hamás** počátek vzestupu islamismu v Palestině

šejch Ahmad Ismáíl JÁSÍN (1938–2004)

YASSIN PROFILE

An Israeli helicopter strike killed the spiritual leader of Hamas, Sheikh Ahmed Yassin, as he left a Gaza City mosque

- ✦ Born in 1938 in what was then Palestine under the British mandate
- ✦ Confined to a wheelchair following a childhood accident
- ✦ A refugee, he settled in Gaza in 1948 after the first Arab-Israeli war
- ✦ Founded Hamas in 1987 at the start of the first Palestinian intifada
- ✦ Arrested by Israelis in 1989 and sentenced to life imprisonment for ordering killing of Israeli soldiers
- ✦ Freed in 1997 after Jordan's King Hussein asked Israel to release him in exchange for two Israeli agents
- ✦ Survived Israeli assassination attempt in September 2003

Hamás: Charita a terror

Palestinský islámský džihád (od r. 1981)

- Vznikl v 70. letech v pásnu Gazy jako palestinská odnož Egyptského islámského džihádu.
- Do čela se postavil **Fathi Šikaki**.
- Hlavním cílem skupiny se stalo osvobození Palestiny, likvidace Izraele a jeho nahrazení palestinskou islámskou teokracií.
- Hlavní sídlo PID se dlouhodobě nachází v Sýrii, podpora Asada a Hizballáhu během války v Sýrii
 - finanční vazby na Írán.
- Současným předsedou PID je **šejch Ramadán**, duchovním vůdcem organizace je **Abd al-Azíz Auda**.
- Oproti Hamásu svou popularitou PID mezi Palestinci vždy zaostával, neboť nevytvořil civilní křídlo po vzoru Hamásu.

Madridská mírová konference

- Pozitivní důsledek konce studené války
- říjen 1991, organizují USA (nejvíce zásluha J. Bakera) a SSSR - jeden z prvních pokusů o nastartování mírového procesu
- účastní se politici všech států Blízkého východu, včetně Izraelců (Šamir) a Palestinců (Fajsal Husajní)
- snaha nastartovat izraelsko-palestinských mírových jednání a dialogu mezi Izraelem a arabskými státy
- nemá žádný konkrétní výsledek, ale má důležitý symbolický význam
- reálný mírový proces startuje až v druhé polovině roku 1992 poté, co se k moci dostala Rabinova vláda

Jicchak Rabin a jeho vláda (1992-95)

Mírový proces z Oslo (90. léta)

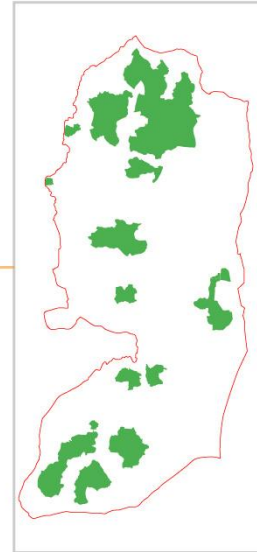
1993 & 1995 Oslo accords

- Palestinian (under Israeli occupation)
- Israeli
- Area C - (Palestinian under Israeli control)

The occupied West Bank was **divided into three areas** - A, B and C - as part of the Oslo Accords, signed by the **Palestine Liberation Organization (PLO) and Israel.**

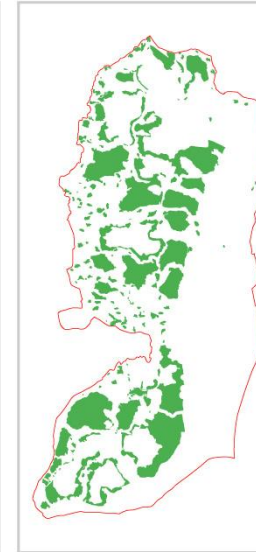

Area A
18%

Under
Palestinian
Control

Area B
22%

Under joint
Israeli-
Palestinian
Control

Area C
60%

Under
Israeli
Control

@AJLabs ALJAZEERA

Nejdůležitější dohody mírového procesu 90. let

- Deklarace principů (DoP) - 13. 9. 1993
- Dohoda Oslo I. - 4. květen 1994
- Dohoda Oslo II. - 4. 9. 1995
- Dohoda o Hebronu - 15. 1. 1997
- Memorandum od Wye River - 23. 10. 1998
- Dohoda ze Šarm aš-Šajchu - 4. 9. 1999

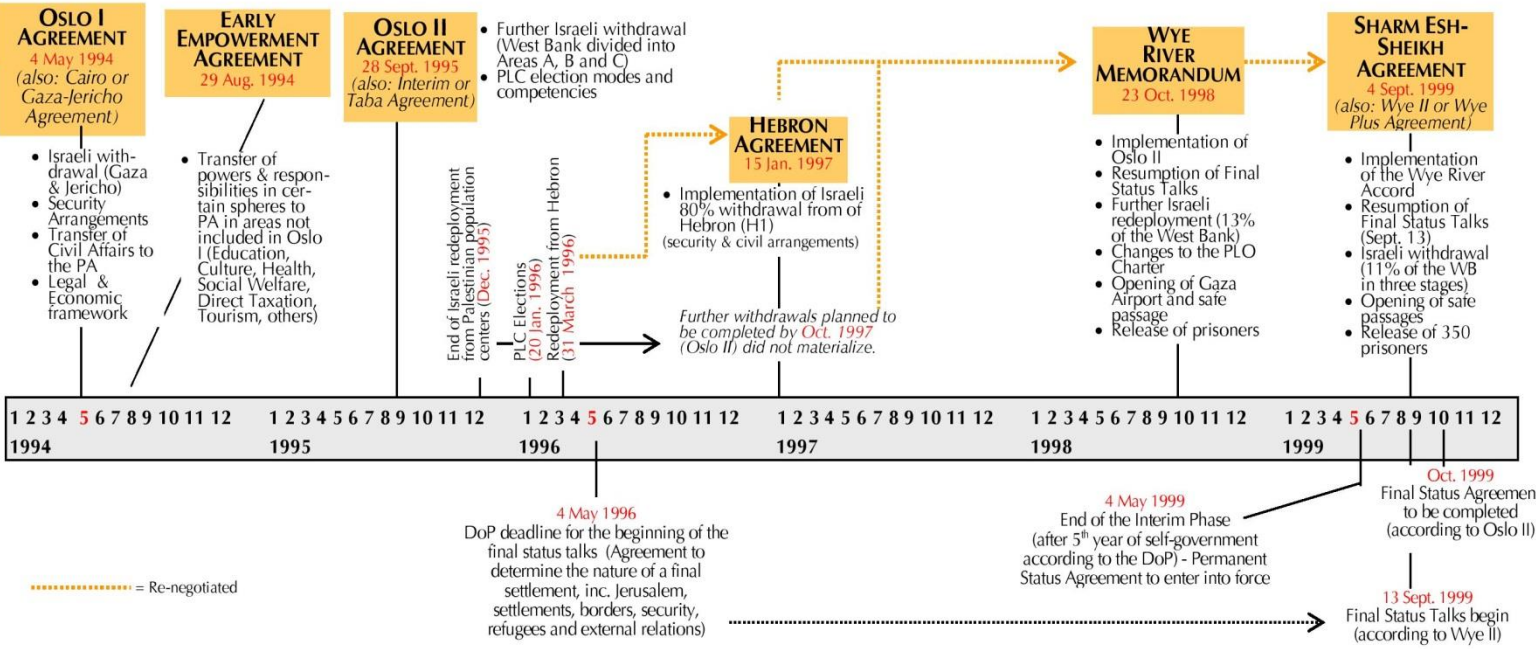
OVERALL FRAMEWORK FOR THE INTERIM PERIOD AND PALESTINIAN SELF-GOVERNMENT

DECLARATION OF PRINCIPLES (DOP) ON INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS
13 Sept. 1993

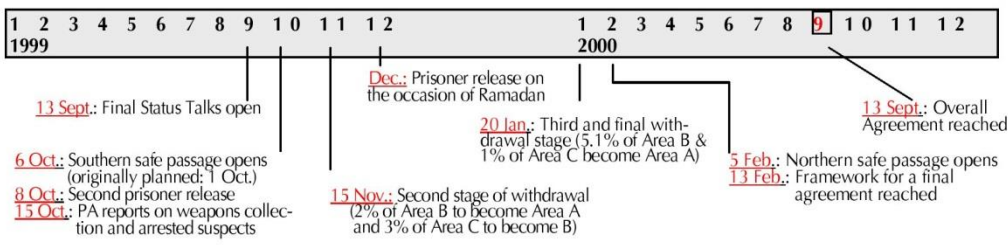
- Mutual PLO-Israeli recognition
- Framework for interim phase
- Pledge to begin final status talks not later than the beginning of the third year of the interim period.

STAGE I
INTERIM SELF-GOVERNMENT ARRANGEMENTS

STAGE II
PERMANENT STATUS TALKS

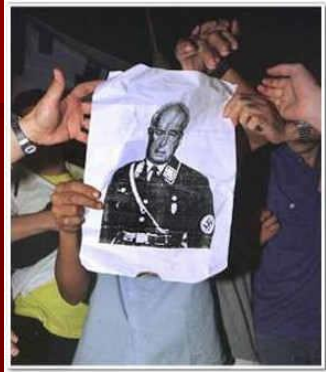
FINAL STATUS TALKS – MAIN TARGET DATES ACCORDING TO SHARM ESH-SHEIKH:

PASSIA – Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs

Tel: 972-2-6264426 • Fax: 972-2-6282819 • E-Mail: passia@palnet.com • http://www.passia.org • PO Box 19545, Jerusalem

Atentát na Rabina – 4. 11. 1995

RABIN ASSASSINATED

Peres pays tribute to longtime rival, partner

Pronounced dead at 11:15 p.m. after being shot

War hero and peacemaker

Assassin: God told me to kill Rabin

ASSASSIN: GOD TOLD ME TO KILL RABIN

By David S. Musten

Yehuda Rabin, the Israeli peace negotiator, was pronounced dead at 11:15 p.m. after being shot by a lone gunman in Tel Aviv.

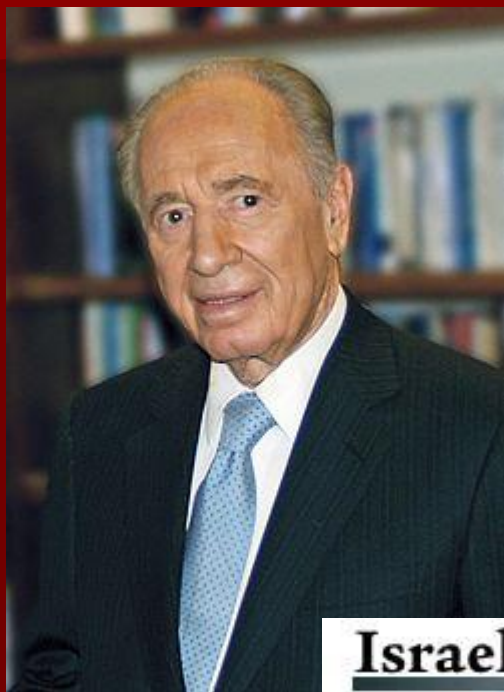
Prime Minister Yitzhak Rabin, who had been in the hospital since he was shot on Sept. 4, was pronounced dead at 11:15 p.m. after being shot by a lone gunman in Tel Aviv.

Yehuda Rabin, the Israeli peace negotiator, was pronounced dead at 11:15 p.m. after being shot by a lone gunman in Tel Aviv.

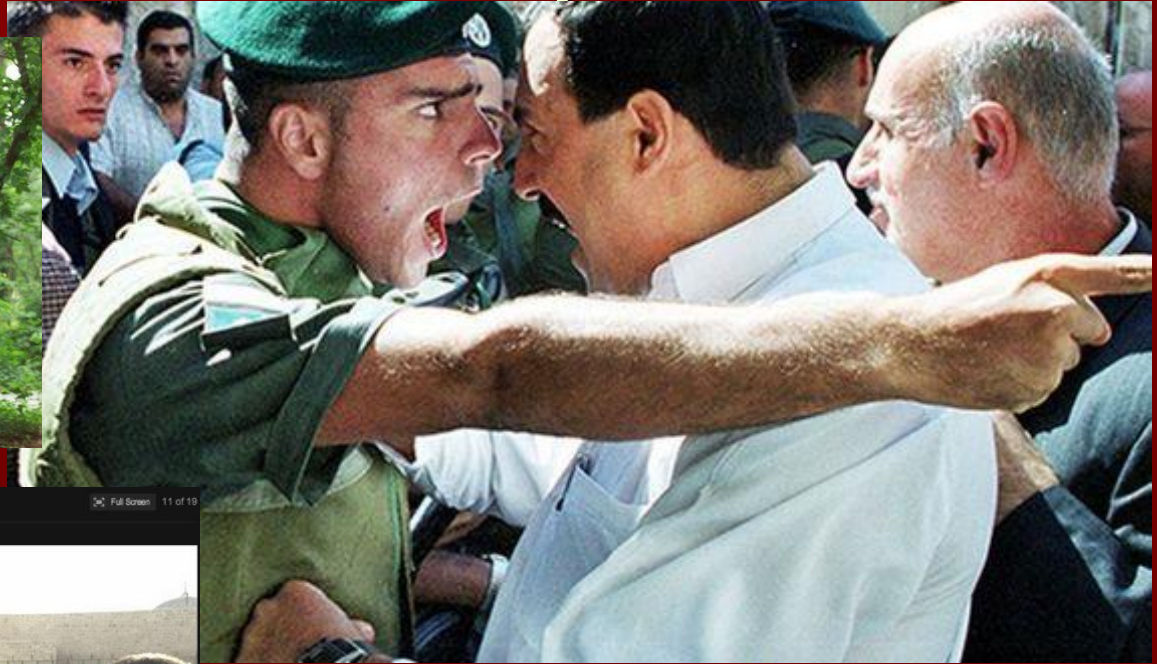
Prime Minister Yitzhak Rabin, who had been in the hospital since he was shot on Sept. 4, was pronounced dead at 11:15 p.m. after being shot by a lone gunman in Tel Aviv.

Izr. premiéři 2. poloviny 90. let

Úpadek mírového procesu a zhoršování situace po r. 2000

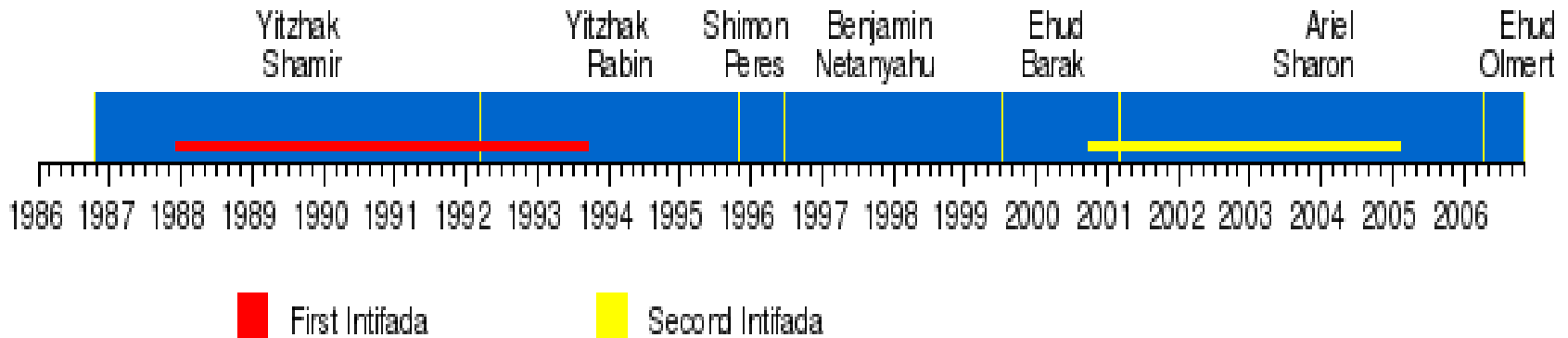
Ariel Sharon, 1928-2014

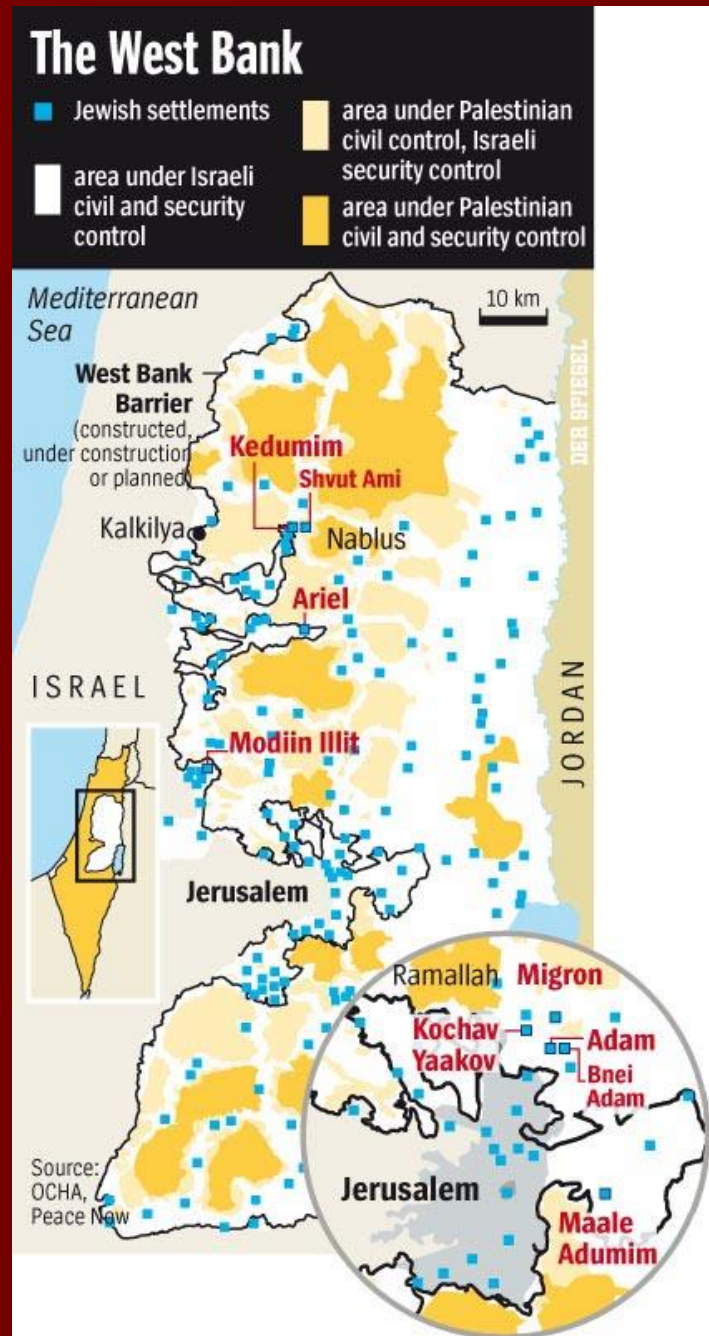
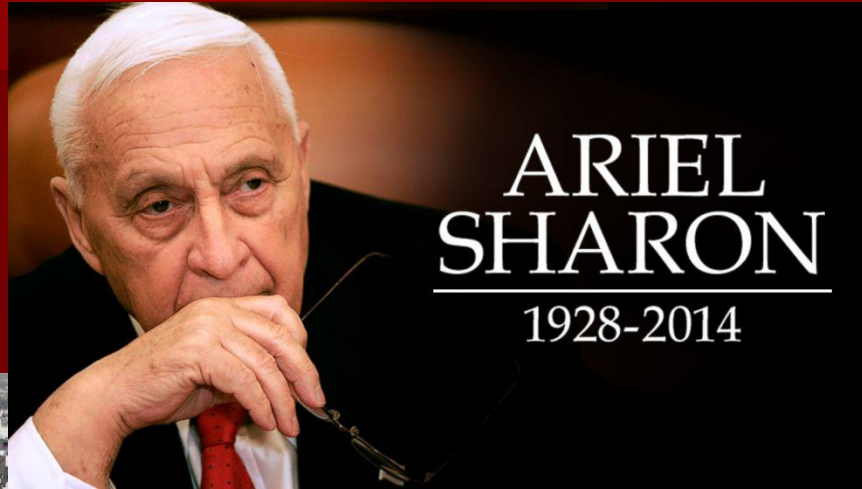
In September 2000, accompanied by hundreds of armed Israeli police officers, Sharon made a visit to the holy site in Jerusalem known to Jews as the Temple Mount and to Muslims as Haram al-Sharif, or the Noble Sanctuary.

RELATED
Article: Ariel Sharon, Israel Hawk Who Sought Peace on His Terms, Dies at 82

1. a 2. intifáda

Ariel Šaron premiérem (2000-2005)

Hamás vs. Fatah vzájemný respekt i konflikt

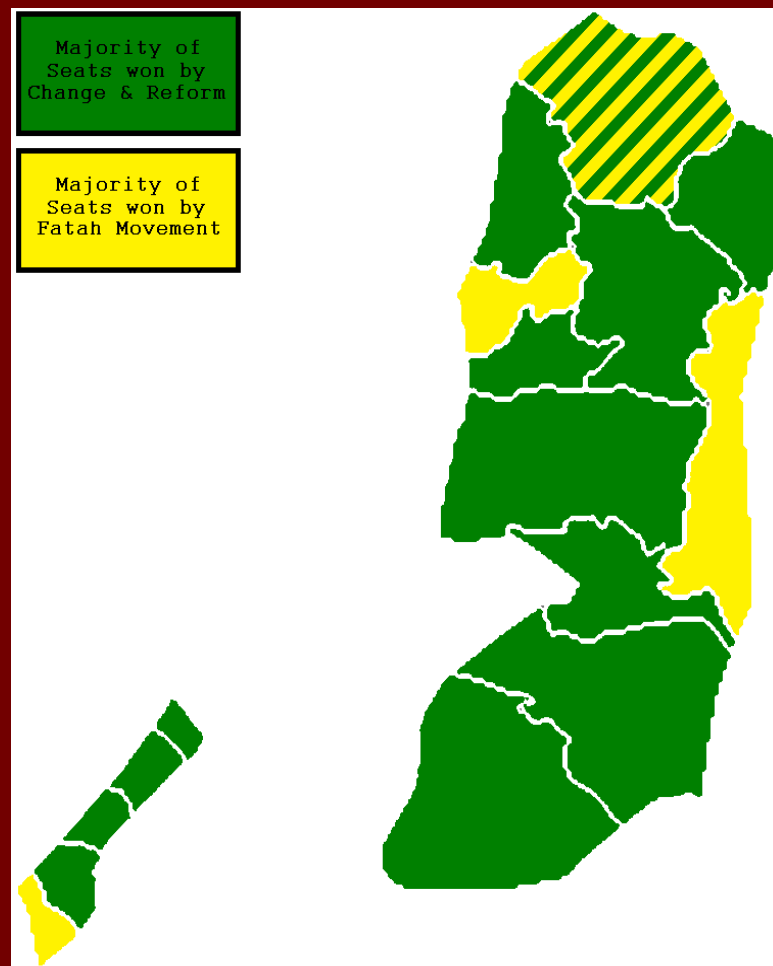

Výrazné zhoršení vztahů po roce 2006

25. 1. 2006 – vítězství kandidátky Hamásu ve volbách a posílení konfliktu s Fatahem

- „Změna a reforma“ (44,5 %, 74 křesel ze 132)
 - 2. Fatah (41 %, 45 křesel)
- 19. 2. Fatah odmítl vládu národní jednoty (VNJ) → Ismáíl Haníja zformoval vládu Hamásu + 4 nezávislí
- Hamás ani po sestavení vlády neuznal Izrael → Izrael, USA a řada zemí naopak neuznala vládu Hamásu → ekonomické sankce
- Po Káhirské deklaraci a Dohodě z Mekky krátkodobě vytvořena VNJ vedená Hamásem (březen 2007)
- 10.–15. červen 2007 – Hamás ovládl Gazu (krátká občanská válka) → prezident Abbás vyhlásil výjimečný stav, odmítl VNJ a jmenoval vlastní vládu
- Došlo k rozštěpu Palestinské autonomie na dva celky, které deklarují svou legitimitu
- „Hamastán“ vs. „Fatahland“

Efforts to end the conflict between Israel and the Palestinians

Oslo Accords: recognition

Israel and the Palestine Liberation Organisation achieve mutual recognition

Camp David: setback

Talks stumble over the final status of Jerusalem and Palestinian refugees who lost their homes in 1948

Annapolis: 2nd chance

Israel and the Palestinian Authority (PA) pledge to seek peace by end 2008. The Initiative collapses

Gaza offensive

Israeli military operation in the Gaza Strip, which is controlled by Hamas. The PA, controlled by Fatah, exits the Annapolis process

Nine months of talks

The US announces 9 months of direct talks. Israel suspends the process after a reconciliation accord between Fatah and Hamas

Israel Gaza withdrawal

Agreement on autonomy for Gaza and Jericho. Israel agrees to pull out of 70% of the Gaza Strip

© AFP

The Quartet

The Quartet (EU, (US, Russia and the UN) issue a road map aimed at ending the Intifada, freezing Jewish settlements in the West Bank and creating a Palestinian state by 2005

Dialogue in Washington

Direct negotiations between Mahmud Abbas and Benjamin Netanyahu

Settlements condemned

The UN Security Council demands Israel stop settlement activities in Palestinian territory. The US refrains from vetoing the resolution

Netanjahuova éra (1996-99 a od r. 2009-2021)

Netanjahuův návrat v roce 2009

- Neúspěch politické alternativy strany Kadima (Cipi Livniová, Ehud Olmert), zároveň paralýza izraelské mainstreamové levice (Strana práce)
- V domácí politice Bibiho permanentní a konzistentní snaha ochromovat pokračování mírového procesu
- Bibiho stupňující se hegemonské tendence vyvolávají spory s částí pravice, hlavně sekulární (nejvíce pak s Libermanem) – to Bibiho posouvá blíže k charedi-náboženským stranám a naopak charedim posouvá k pravici (v minulosti poměrně obvyklé)
- Bibi se také stává předmětem vyšetřování pro mnohá podezření z ekonomické kriminality - „teflonový premiér“
- Posilování populistické a manipulativní rétoriky

Netanjahu a Obama

- Zhoršující se vztahy s Obamou a zároveň u Obamy a zároveň není tak zřejmá hlubší koncepce vůči Izraeli a Palestině, včetně tlaku na obě strany (přehlušeno arabským jarem, děním v Libyi, Sýrii, Iráku a Afghánistánu)
- Nicméně 2010 přímé Bibi-Abbás rozhovory v DC, 2013 – další kolo přímých jednání, Obamova kritika osad i Bibiho íránské rétoriky
- V zahraniční politice se klíčovým Bibiho tématem stala „íránská jaderná hrozba“ (sbližování se sunnitskými režimy)

Vztahy s palestinským vedením omezeny jednoznačně na Západní břeh a vedení Fatahu (nikoliv Gazu a Hamás), zároveň však jejich bezvýslednost a postupně v podstatě nulová frekvence

- Relativní klid na Západním břehu
- Bibi: „*Ekonomika, nikoliv politika, jsou klíče k míru*“ (nikoliv tedy řešení otázky Jeruzaléma, osad, uprchlíků, ..)
- Na Západním břehu to do jisté míry funguje (určitá ulehčení, investice – např. Rawábí)
- Izolace Gazy (Hamás), nejednota palestinské politiky, pokračující animozita Fatah-Hamás (změny za Mursího a Sísího)
- Nárůst napětí v Jeruzalémě – „intifáda nožů“, individuální teror (souvislost s osadnictvím v Jeruzalémě a židovským radikalismem)

Palestinská politika v současnosti

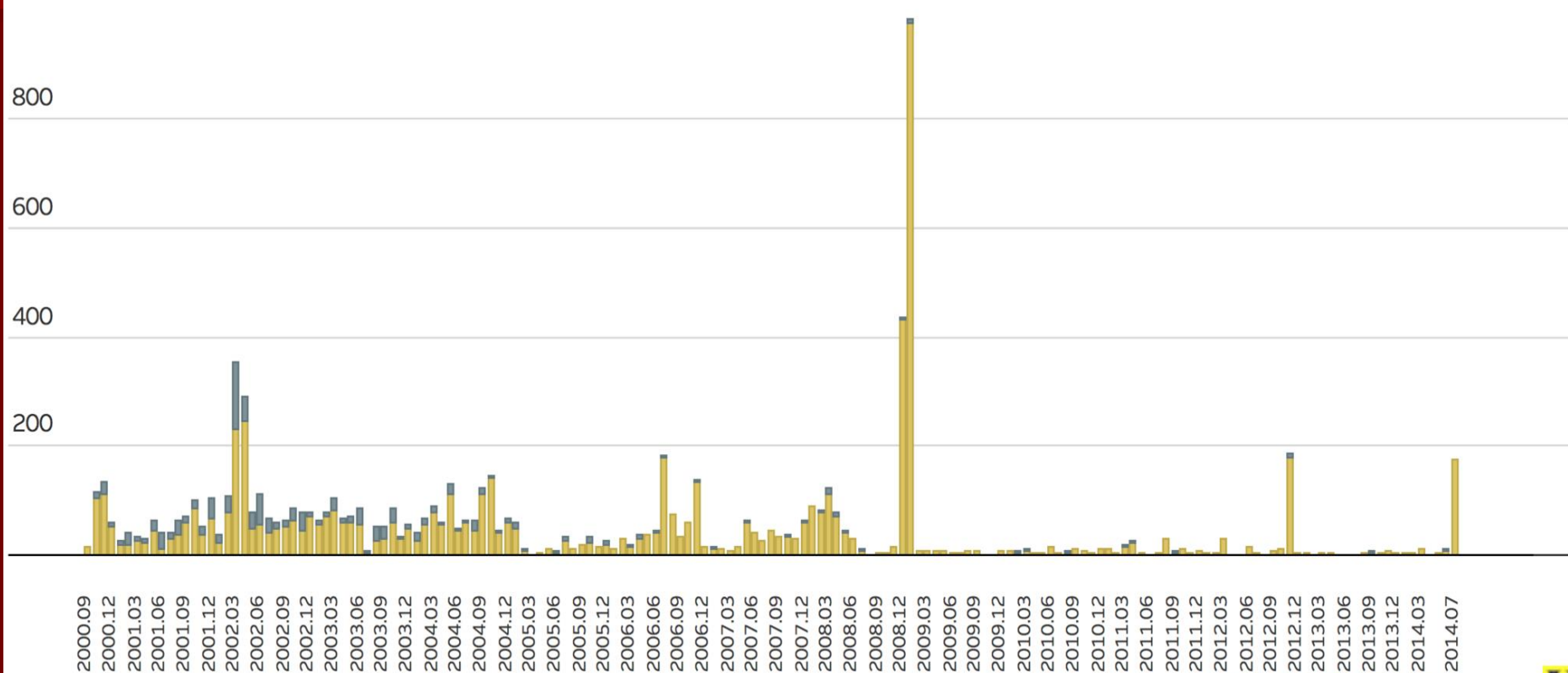

Eskalace konfliktu s Gazou (2008/9, 2012, 2014)

Israel-Palestine conflict deaths per month

■ Palestinians killed ■ Israelis killed

Source: B'Tselem, OCHA

www.Vox.com

Donald Trump a Blízký východ

Donald J. Trump
@realDonaldTrump
Crooked Hillary -- Makes History!

Israeli Right hails Trump: 'The era of a Palestinian state is over'

NEWSROOM

The Crusader

The Political Voice of White Christian America!

THE PREMIER VOICE OF THE WHITE RESISTANCE

The Knights Party / PO Box 2222 Harrison, AR 72601 / 870-427-3414 / Pastor Thomas Robb, etc. / www.kkk.com

"Make America Great Again"

By Pastor Thomas Robb

which are foreign to our traditions, our spirit and our faith. Who would have thought that the day would come upon us when the White House would be lit aglow with the colors of the rainbow promoting the program of the vile homosexual agenda? Who would have thought that same-sex marriages would be legally (thus forcibly) placed upon us? And while it is both al deviants like Bruce Jenner are praised for their courage, while a White Nationalist who says nothing more than "Love your People!" is treated like the savior of the earth that society (especially our kids) must be protected from. Wholesome understandings of race and gender have been totally turned around and we are in that day spoken of in Scripture to ask ourselves, "What made America great in the first place?" The short answer to that is simple: America was great not because of what our forefathers did - but because of who our forefathers were, America was founded as a White Christian Republic. And as a White Christian Republic it became great. In fact, it became the greatest country in the history of the world. America offered political liberty through self-government and it offered financial liberty through a free market system. Making America great again, however, is not dependent on a Trump presidency but whether you and I can regain the spirit of our forefathers. I am afraid most conservatives (including Trump) have no understanding of this racial time bomb that is ticking. We are living among people who have been disconnected from the spirit, values, morals and faith of our forefathers. Every year that passes, this disconnection becomes wider. And that places a great challenge before us. We are in that

Trumpův postoj k Izraeli/Palestině

- Trumpova volební kampaň není zcela jednoznačná, ale postupně je silně proizraelská
- Potřebuje hlasy konzervativního evangelikálního Jihu (křesťanský sionismus, AIPAC etc.)
- Vztahy s Bibim se ukazují jako velmi dobré, viz též Trumpova pozice k Íránu
- První zahr. cesta směřuje na Bl. východ, paradoxně nejdříve do Saúd. Arábie (byznys) a až poté do Izraele a též návštěva Palestiny
- Zelená anexi Golanských výšin a přesun US ambasády do Jeruzaléma
- **De facto konec pozice USA jako nestranného rozhodce při řešení izraelsko-palestinského konfliktu**

„Abrahamovské dohody“ (2020) Diplomatické vztahy Izraele se SAE, Bahrajnem (a Súdánem)

Izrael a Saúdská Arábie

Palestinians must make peace or shut up, Saudi crown prince said to tell US Jews

Israel's Channel 10 news: In meeting last month in New York, Mohammed bin Salman castigated Abbas and predecessors for spurning opportunities for 40 years

By TOI STAFF

29 April 2018, 9:06 pm | 25

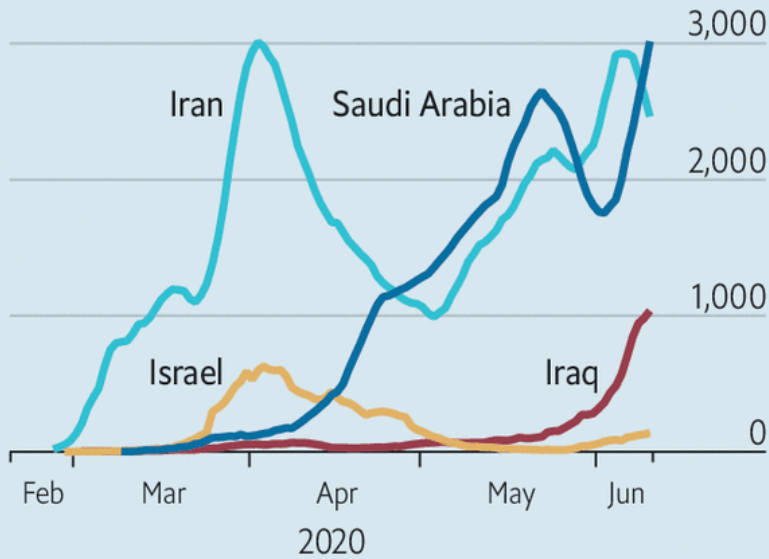
Prince Mohammed bin Salman Al Saud, crown prince of Saudi Arabia, attends a meeting at the United Nations in New York City, March 27, 2018. (Bryan R. Smith/AFP)

COVID-19

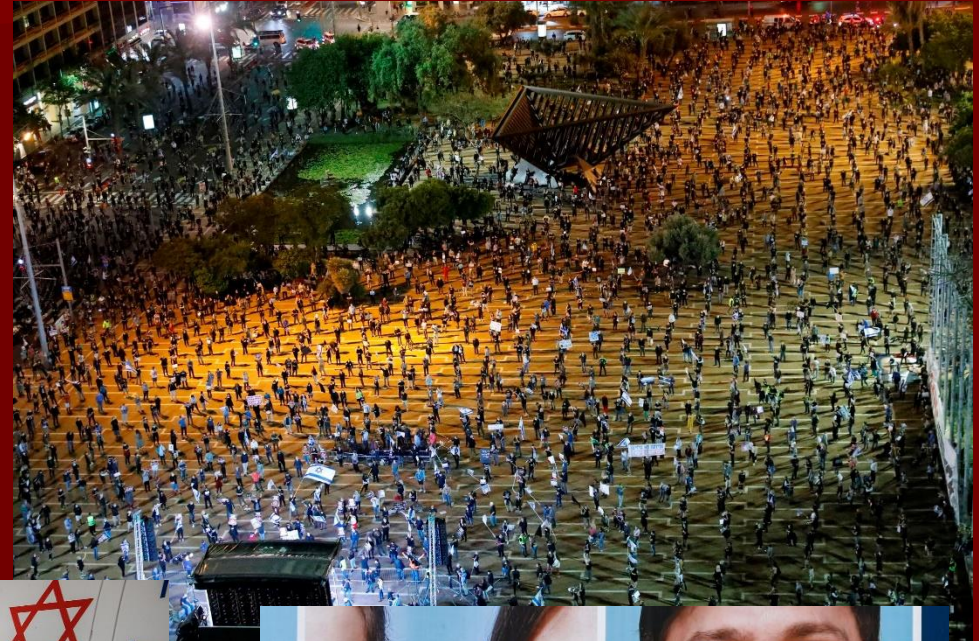
v Izraeli a Palestině

Difficult to contain

Middle East, daily new confirmed cases of covid-19
Seven-day moving average, to June 10th

Source: Johns Hopkins University CSSE

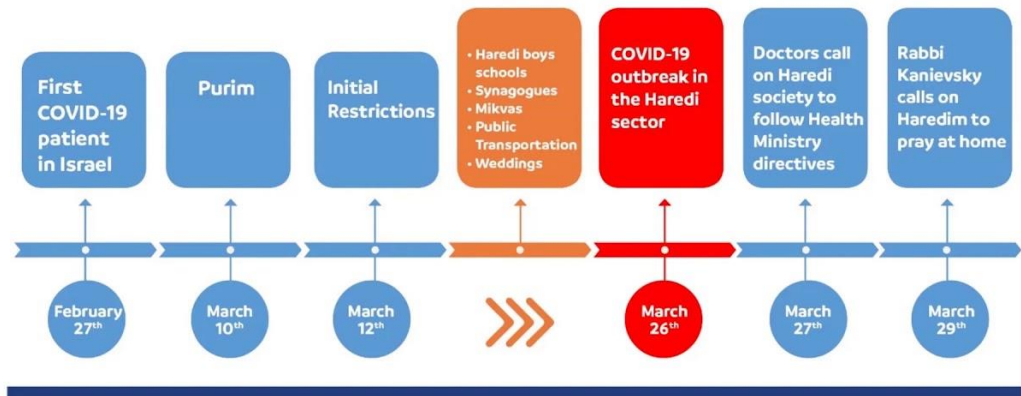

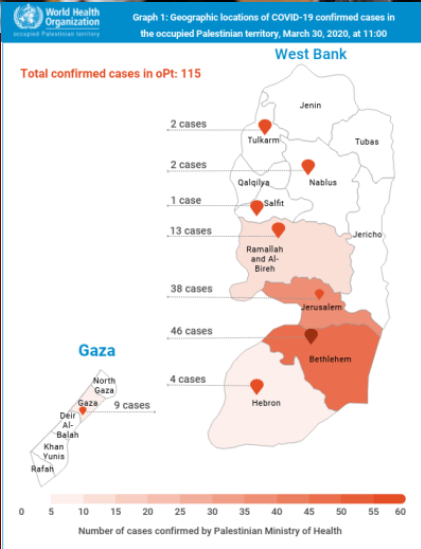
The Economist

Timeline of Events

Eskalace násilí v květnu 2021

Příčiny:

- Kontext dvou voleb (izraelských – již čtvrtých během dvou let) a plánovaných (a Abbásem odložených) palestinských
- Bezprecedentní omezení a tvrdé zásahy izr. policie na Chrámové hoře během Ramadánu
- Osadnická politika a aktivity kahanistů ve Východním Jeruzalémě (čtvrť Šejch Džarra)
- Etnické nepokoje ve smíšených městech
- Poté se do situace vloží Hamás silnou raketovou baráží → izraelská operace v pásmu Gazy

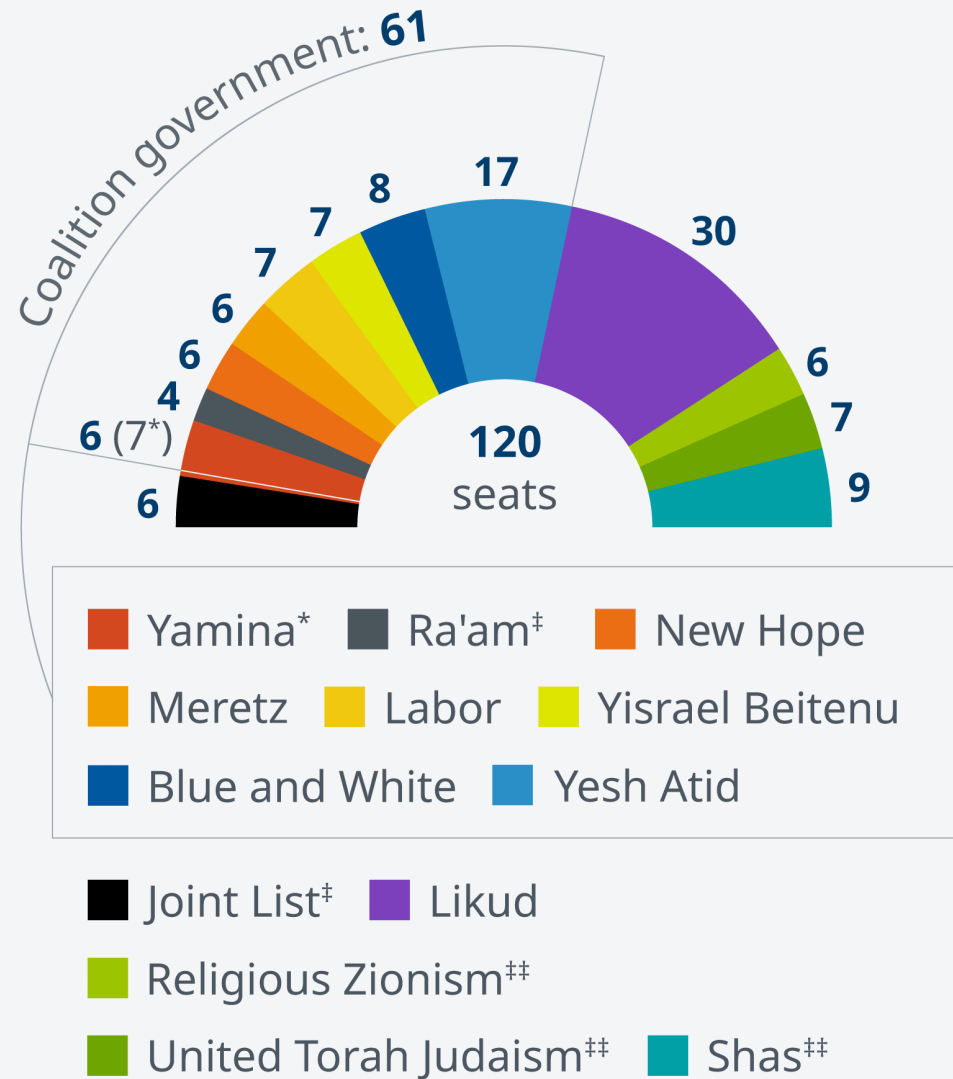

Bidenova administrativa a izraelsko-palestinský konflikt

- **Není prioritou Bidenovy zahraniční agendy**
- **Formálně posuny k před-Trumpovským postojům (dvoustátní řešení, kritika izraelských osad, ..)**
- **Reálné kroky chybí (US ambasáda v Jeruzalémě, anexe Golan,..)**
- **Drobné posuny (nóty, výzvy, deklarace, snaha znovuotevřít konzulát ve Východním Jeruzalémě)**

Volby do 24. Knesetu

**Yamina won seven seats in the election on March 23, but one member voted against the coalition*

*‡Arab parties **Ultra-Orthodox parties*

NEJSILNĚJŠÍ POLITICKÉ STRANY ZASTOUPENÉ V KNESETU

1. Likud (24 %, 30 křesel)

- Má mnoho křídel (od liberálnějších ekonomů po konzervativce)

2. Ješ atid (14 %, 17 křesel) – vznik 2013; businessman **Jair Lapid**

- Centristická liberální strana
- Liberalizace společnosti, volný trh, zájmy sekulární střední třídy, antiklerikalismus (omezení politického vlivu *charedim*)

3. Šas (7 %, 9 křesel) – vznik 1984

- Pro větší tradicionalizaci a teokratizaci společnosti (proti civilním sňatkům, podpora náboženských vzdělávacích institucí a sociálních systémů)
- Po r. 2000 a 2. intifádě se postupně **posunuli** více „doprava“

Strana práce je opětovně ve vládě (neobsadila žádná důležitá ministerstva).

Nová izraelská vláda (2021)

Coalition government of opposite poles ending Netanyahu's rule

The new Israeli government led by Yair Lapid and Naftali Bennett, which is set to end Benjamin Netanyahu's 12-year rule, draws attention as the coalition is formed by eight parties from the left and right wings

Naftali Bennett and Yair Lapid to hold the prime minister position for two years each

COMPONENTS OF NEW COALITION GOVERNMENT

YAIR LAPID

- Established by former journalist Yair Lapid in 2012
- Supports two-state solution with liberal Zionism and secular view
- Secured 17 Knesset seats in election held on March 23, 2021

NAFTALI BENNETT

- Zionist far-right party with nationalist religious view
- Opposes two-state solution
- Won seven Knesset seats in election held on March 23

AVIGDOR LIEBERMAN

- Opposes two-state solution and won seven Knesset seats in last election

GIDEON SAAR

- Founded by Gideon Saar who left Likud Party in 2020
- Advocates nationalist Zionist views
- Has six Knesset members and opposes two-state solution

MANSOUR ABBAS

- Established by Palestinians holding Israeli citizenship in 1996
- Won four Knesset seats in election and supports two-state solution

MERAV MICHAELI

- Established in 1965 with center-left political view. Supports two-state solution. Has seven Knesset members

NITZAN HOROWITZ

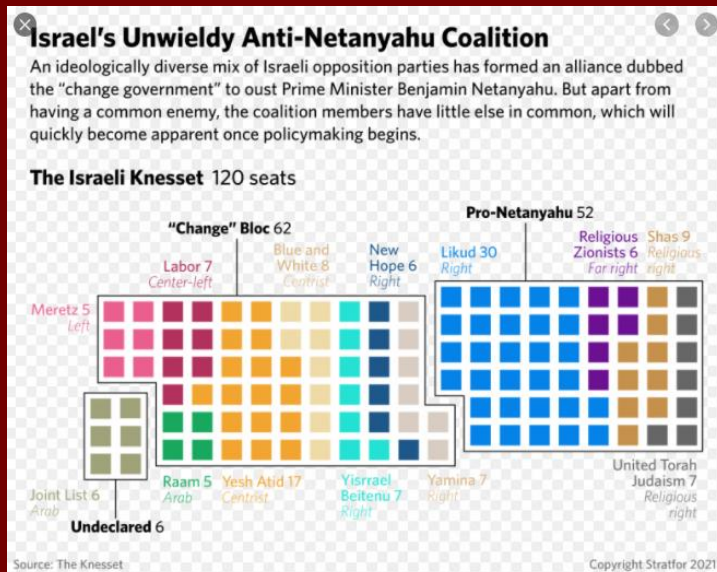
- Far-left party that supports two-state solution and has six Knesset members

BENNY GANTZ

- Established in 2019, the party supports two-state solution on the border of 1967 and has eight Knesset members

Odchod Netanjahua do opozice

Premiérem:

- 1996–1999
- 2009–2021

Islamisté v izraelské vládě

Islámské hnutí: Participativní islamisté v izraelské politice

- ▶ Inspirováno idejemi Muslimského bratrstva (paralelní charitativně-sociální systém)
- ▶ Založeno **Abdulláhém Nimarem Darwišem** (foto 1.) v mezidobí 1971-1991, pak ho vystřídal **Ibráhím Sársúr** (foto 2.)
- ▶ 1996 se Islámské hnutí poprvé účastní izr. voleb, což vyvolalo v hnutí napětí
 - ▶ Opozice vůči účasti z oblasti města Umm el-Fahm pojmenovala svou platformu za „**Severní frakci islámského hnutí**“ v čele s **Raïdem Salahem** (foto 3.).
 - ▶ Tato radikálnější frakce byla zakázána v r. 2015 skrze úzké vztahy s Hamásem a Muslimským bratrstvem – přetransformovalo se na podzemní organizaci
 - ▶ Podporovatelé účasti z oblasti Kfar Kásim se označili za „**Jižní frakci islámského hnutí**“ a vytvořili politickou frakci **Ra'am** (Spojená arabská kandidátka) – v současnosti v čele **Mansúrem Abbásem** (foto 4.)

Mansúr Abbás

- ▶ **Nar. 1974**
- ▶ **Podporuje dvoustranné řešení a rovná práva izraelských Arabů,**
- ▶ **podpora vyloučených lokalit, čímž se stal velmi populární mezi beduíny (až 80% jejich podpory)**
- ▶ **Abbás je v Bennetově vládě Ministerským náměstkem pro arabské záležitosti při úřadu ministerského předsedy**
- ▶ **předseda Zvláštního výboru pro záležitosti arabské společnosti v Knesetu**

עם

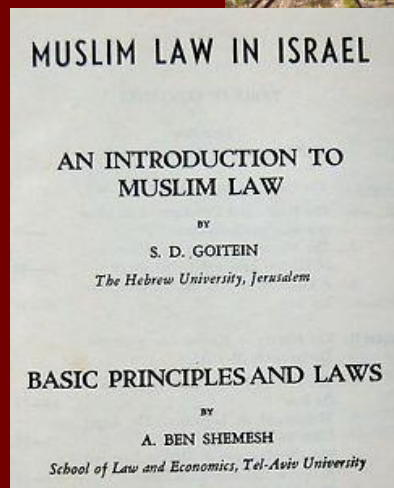
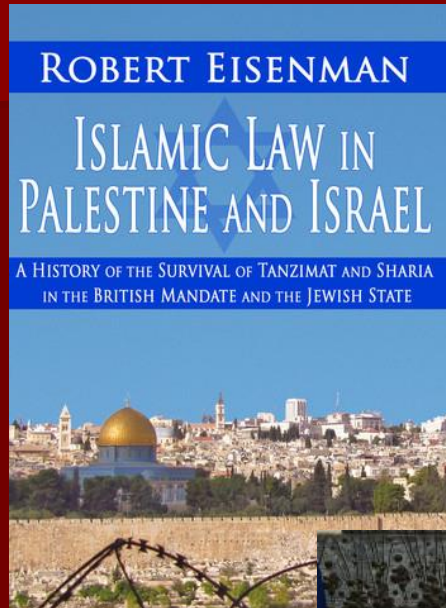
- הרשימה הערבית המאוחדת -
- התנועה הערבית להתחדשות -
- המפלגה הערבית הדמוקרטית

ע מ

- القائمة العربية الموحدة -
- الحركة العربية للتغيير -
- الحزب العربي الديمقراطي

Šariatské soudy v Izraeli

Děkuji za pozornost!

Pro další informace sledujte:

<http://blizky-vychod.blogspot.com>

Publikace:

- *Judaismus a politika v Izraeli* (2002, 2009)
- *Izrael a Palestina* (2005)
- *Encyklopedie blízkových. terorismu* (2007)
- *Rabíni naší doby* (2010, spoluaut.)
- *Dějiny moderního Izraele* (2011)
- *Lidé svatých zemí* (2012)
- *Rabbis of our Time* (2015, Routledge)
- *Korán, meč a volební urna* (2020)

